

МИНИСТЕРСТВО НА ЕНЕРГЕТИКАТА

Общности за възобновяема енергия

Николай Налбантов

Директор на Дирекция
„Енергийни стратегии и политики
за устойчиво енергийно развитие“

Общности за възобновяема енергия

Определение по Директива (ЕС) 2018/2001 за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници

16) „общност за възобновяема енергия“ означава правен субект:

а) който съгласно приложимото национално право, се основава на открито и доброволно участие, който е независим и е ефективно контролиран от акционери или членове, разположени в близост до проекти за възобновяема енергия, притежавани и разработвани от тази общност;

б) чиито акционери или членове са физически лица, МСП или местни органи, включително общини;

в) чиято основна цел е да осигурява не толкова финансови, колкото екологични, икономически или социални ползи на своите членове или на районите, в които оперира.

Определение съгласно проекта на ЗИД на ЗЕВИ

51. „Общност за възобновяема енергия“ е субект без ограничение на правно- организационната форма, който:

а) се основава на открито и доброволно участие, независим е и е ефективно контролиран от акционерите, съдружниците или членовете му;

б) притежава и управлява разположени в рамките на урбанизирана територия инсталация/и за производство на енергия от ВИ и обекти, в които акционерите, съдружниците или членовете му потребяват произведената енергия;

в) се състои от акционери, съдружници или членове, които са физически лица, малки и средни предприятия или общини;

г) има основна цел да осигурява на своите акционери, съдружници или членове или на районите, в които оперира, не толкова финансови, колкото екологични, икономически или социални ползи.

Закон за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници (1)

Чл. 186. (1) Крайните потребители, включително битовите потребители, могат да участват в общност за възобновяема енергия, без да губят своите права или задължения като крайни клиенти и без да изпълняват необосновани или дискриминационни условия или процедури, които биха възпрепятствали участието им в общност за възобновяема енергия. В случай на участие на предприятия тяхното участие не трябва да е свързано с основната им търговска или професионална дейност.

(2) Общностите за възобновяема енергия:

1. могат да произвеждат, потребяват, съхраняват и продават излишните количества енергия от възобновяеми източници, като равнопоставен участник на пазарите на енергия, при определените в ЗЕ и подзаконовите нормативни актове към него, включително чрез споразумения за закупуване на електрическа енергия;
2. могат да споделят в рамките на общността за възобновяема енергия, енергията, произведена от инсталации, притежавани от общността за възобновяема енергия при зачитане на правата и задълженията на членовете на общността за възобновяема енергия като потребители;
3. имат достъп по недискриминационен начин до всички подходящи пазари на енергия.

Закон за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници (2)

(3) Развитието на общностите за възобновяема енергия се насърчава чрез:

1. премахване на необоснованите регулаторни и административни пречки;
2. прилагане на изискванията на Закона за енергетиката при продажба на енергия и други енергийни услуги;
3. осигуряване на сътрудничество със съответния оператор на разпределителна мрежа и топлопреносно предприятие за преноса на енергията в общността;
4. компетентните органи прилагат справедливи, пропорционални и прозрачни административни процедури, включително регистрация и лицензиране, както и гарантират, че за всички ползватели на мрежите се прилагат регулирани цени за мрежови услуги, които следва да допринасят по адекватен, справедлив и балансиран начин за разпределянето на общите разходи за системата в съответствие с прозрачен анализ на разходите и ползите на разпределените енергийни ресурси;

Закон за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници (З)

5. прилагане на недискриминационно третиране към общностите по отношение на дейностите, правата и задълженията им като крайни потребители, производители, доставчици, оператори на разпределителни системи или като други участници на пазара;
6. достъпност на всички потребители за участие в общности, включително домакинствата с ниски доходи или уязвимите клиенти;
7. улесняване на достъпа до финансиране и информация;
8. предоставяне на регулаторна подкрепа и помощ за изграждане на капацитет на публичните органи при улесняването и създаването на общности за възобновяема енергия и при улесняването на прякото им участие;
9. въвеждане на правила за гарантиране на еднаквото и недискриминационно третиране на потребителите, участващи в общността за възобновяема енергия.

Нови правомощия на изпълнителния директор на АУЕР

- ✓ Да изготвя оценки на:
 - съществуващите препятствия и на потенциала за развитие на общностите за възобновяема енергия;
 - насъченията за развитието на общностите за възобновяема енергия.

Оценките се включват в докладите за напредъка и актуализацията на Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1999.

Граждански енергийни общности (ГЕО) – чл. 19 от Директива (ЕС) 2019/944 относно вътрешния електроенергиен пазар

- **Гражданска енергийна общност (ГЕО)** означава правен субект:
 - а) основан на доброволно и открито участие, реално контролиран от членове или акционери, които са физически лица, местни органи, включително общини, или малки предприятия,
 - б) има за основна цел осигуряване на екологични, икономически или социални общностни ползи за своите членове или акционери или за местните райони, в които извършва дейност, а не финансови печалби, и
 - в) може да извършва производство, включително на енергия от възобновяеми източници, разпределение, доставка, потребление, агрегиране, съхраняване на електроенергия, услуги за повишаване на енергийната ефективност или услуги за зареждане на електрически превозни средства, или да предоставя други енергийни услуги на своите членове или акционери.
- **Активен клиент** означава краен клиент или група от действащи съвместно крайни клиенти, които потребяват или съхраняват електроенергията, произведена в техните обекти, разположени в точно определени граници, или, когато това е разрешено от държавите членки, в други обекти, продават произведената от самите тях електроенергия или участват в схеми за гъвкавост или за енергийна ефективност, при условие че тези дейности не са основните им търговски или професионални дейности.

Граждански енергийни общности (ГЕО) – чл. 19 от Директива (ЕС) 2019/944 относно вътрешния електроенергиен пазар

Държавите членки имат задължение да създадат благоприятна регулаторна рамка за развитие на ГЕО, като гарантират, че:

- ✓ Участието в ГЕО е отворено за всички и доброволно;
- ✓ Членовете/акционерите на ГЕО имат право да я напускат;
- ✓ Членовете/акционерите на ГЕО не губят правата и задълженията си на битови клиенти или активни клиенти;
- ✓ Операторите на разпределителните мрежи си сътрудничат с гражданските енергийни общности, за да улеснят преноса на електроенергия в рамките на ГЕО;
- ✓ За ГЕО се прилагат недискриминационни, справедливи, пропорционални и прозрачни процедури и такси, включително регистрация и лицензиране, както и прозрачни, недискриминационни и отразяващи разходите такси за достъп до мрежата, като се гарантира, че те допринасят по подходящ и балансиран начин за разпределяне на общите разходи за системата.

Държавите членки може да решат да предоставят на ГЕО правото да управляват разпределителните мрежи в тяхната област на дейност при спазването на определени условия.

Граждански енергийни общности (ГЕО) – чл. 19 от Директива (ЕС) 2019/944 относно вътрешния електроенергиен пазар

ГЕО:

- ✓ имат достъп по недискриминационен начин до всички пазари на електроенергия или пряко, или чрез агрегиране;
- ✓ са третирани по недискриминационен и пропорционален начин във връзка със своите дейности, права и задължения като крайни клиенти, производители, доставчици, оператори на разпределителни системи или участници на пазара, извършващи агрегиране;
- ✓ носят финансова отговорност за дисбалансите, които причиняват в електроенергийната система;
- ✓ по отношение на потреблението на произведената от тях електроенергия ГЕО се третират като активни клиенти в съответствие с член 15, параграф 2, буква д) (налагат им се отразяващи разходите, прозрачни и недискриминационни такси за достъп до мрежата, при които се отчитат поотделно електроенергията, подавана в мрежата, и електроенергията, получена от мрежата);
- ✓ имат право да организират в рамките на ГЕО обмен на електроенергията, произведена от производствените единици, притежавани от общността, при условие, че се запазват правата и задълженията на членовете на общността като крайни клиенти.

Благодаря за вниманието!